

SXEDIO.H39

31.7.1960: ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ. ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΚΑΙ ΑΚΕΛ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΠΛΗΡΩΣ ΤΗΝ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙΣ **35** ΕΔΡΕΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στις **26** Ιουλίου **1960** ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, το Πατριωτικό Μέτωπο και το ΑΚΕΛ συντονίστηκαν ακόμα περισσότερο στη συνεργασία τους προς αποφυγή των εκλογών και του εκλογικού σάλου.

Ο Μακάριος με μια δήλωση του αναφορικά με όσα ανέφερε ανεξάρτητος υποψήφιος εξέφρασε τη λύπη του γιατί δημιουργείται εκλογικός σάλος:

"Ουδεμίαν ανάμιξιν επιθυμώ να έχω, λυπούμαι όμως βαθύτατα διά την δημιουργηθείσαν διένεξιν, η οποία οδηγεί σε εκλογικόν σάλο" ανέφερε ο Μακάριος

Εξάλλου το Πατριωτικό Μέτωπο με ανακοίνωση του με την οποία ζητούσε την ψήφο του λαού τόνιζε την ίδια μέρα:

"Ζητούμεν την ψήφον του λαού Πατριωτών της Κύπρου για τους υποψηφίους μας και μόνον γι' αυτούς. Οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι διέσπασαν την αναγκαίαν ενειτητα του ελληνισμού της Κύπρου χωρίς να σκεφθούν τον λαό, παρά μόνο τον εαυτό τους. Δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τον Κυπριακό λαό γιατί δεν μπορούν να κάμουν ένα ολοκληρωμένο πολιτικό πρόγραμμα. Δεν είναι εις θέσιν να συμβάλουν εποικοδομητικά με κανένα τρόπο εις την πρόοδο του τόπου γιατί μείναν άτομα με προσωπικές μόνο απόψεις και όχι φορείς μιας ωρισμένης πολιτικής ή καθωρισμένου πολιτικού προγράμματος.

Οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι δεν έχουν την δύναμιν να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε προβλήματα του Κυπριακού λαού και να λύσουν ορθά και αποτελεσματικά, γιατί τα τέτοια προβλήματα μόνον με συλλογική εργασία και επί τη βάσει προγραμματισμού μελετώνται ορθά και λύονται σωστά προς όφελος όλων. Οι μον'δες των ανεξαρτήτων υποψηφίων δεν μπορούν να

αντιπροσπεύσουν τον λαό γιατί τον λαό τον εκπροσωπούν άξια πάντοτε μόνο τα οργανωμένα σύνολα όπως είναι το Πατριωτικό Μέτωπο. Ολοι στις κάλπες. Ψηφίστε όλοι κορδόνι Πατριωτικό Μέτωπο".

Η πίεση προς τους ανεξάρτητους προερχόταν και από τις δύο παρατάξεις. Αποτέλεσμα ήταν δύο από αυτούς να μη αντέξουν την πίεση και να αποχωρήσουν από την εκλογική μάχη.

Αυτό έγινε τρεις ημέρες πριν από τις εκλογές. Επρόκειτο για τους Αχιλλέα Τουμάζο, για την επαρχία Κερύνειας του Συνδέσμου Αγωνιστών και την μοναδική γυναίκα που κατερχόταν στις εκλογές, την Καλλιस्थένη Ιπποκράτους Μαούνη, δικηγόρος από τη Λεμεσό, η οποία ανακοινώνοντας την απόφαση της να κατέλθει στις εκλογές (21.7.1959) τόνιζε ότι πίστευε ακραδάντως ότι " εφόσον οι γυναίκες αποτελούν πέραν του 50% των ψηφοφόρων, πρέπει να υπάρξει μέσα εις την Βουλή των Αντιπροσώπων έστω και μια γυναίκα, διά να αντιπροσωπεύση το γυναικείο φύλον".

Ωστόσο στις 25 Ιουλίου μη αντέχοντας στην πίεση για να αποφευχθεί ο εκλογικός σάλος με δήλωση της ανέφερε ότι "υπέικουσα εις την έκκλησιν των ήδη εκλεγέντων βουλευτών και να αποφευχθή εκλογικός σάλος εις την επαρχίαν μου και ίνα μη θεωρηθώ ως διασπαστρια απέσυρα την υποψηφιότητα μου Βουλευτριάς της επαρχίας Λεμεσού εις την Βουλή των Αντιπροσώπων".

Το ΑΚΕΛ ασκώντας κι' αυτό με τη σειρά του πίεση στους ανεξάρτητους ανακοίνωνε στις 27 Ιουλίου 1960:

"Ακόμα τρεις ημέρες και οι εναπομείναντες οκτώ ανεξάρτητοι θα πάρουν το τελικό βάπτισμα της ψυχρολουσίας. Ολόγυμνους και παγωμένους θα τους βγάλει από τις κάλπες ο λαός, για να τους "χαίρονται" οι ανεργατίστοι πολιτικοί εγκέφαλοι που δεν τόλμησαν οι ίδιοι να εμφανισθούν μπροστά στο λαό. Ολα τα πράσινα και τα κόκκινα ψηφοδέλτια τους θα μείνουν άθικτα. Πεντακάθαρα χωρίς το σημάδι του ψηφοφόρου γιατί ο κόσμος δεν έχει ψήφους περισσούς. ΜΟΝΟ στο γαλάζιο χρώμα θα σταθεί την Κυριακή ο κάθε

πατριώτης. Θα δει ψηλά στο γαλάζιο ψηφοδέλτιο την τιμημένη λέξη ΑΚΕΛ και σύμφωνα με τις απλές οδηγίες που παίρνει θα ψηφίσει. Τέσσερα ονόματα (ο πέμπτος του ΑΚΕΛ ανακηρύχθηκε ήδη βουλευτής Πάφου) είναι τα ονόματα της εγγύησης. Γνωστά όλα: Ε. Παπαϊωάννου, Γ. Γραμματέας του ΑΚΕΛ, Α. Ζιαρτίδης, Γεν. Γραμματέας της ΠΕΟ, Χ. Μιχαηλίδης, Γεν. Γραμματέας της Ένωσης Κυπρίων Αγροτών, Γ. Ποταμίτης, διαπρεπής νομικός και Πρόεδρος του Παγκυπρίου Κινήματος Ειρήνης. Μαζί με τον βουλευτή Πάφου Χρ. Δημητριάδη, δικηγόρο και Πρόεδρο της ΕΔΟΝ, η υπερψηφίση των τεσσάρων εξασφαλίζει σιγουριά στο σύνολο του κυπριακού λαού. Αυτό θα γίνει την Κυριακή. Οι ψήφοι μόνο στο γαλάζιο ψηφοδέλτιο".

Οι εκλογές έγιναν την Κυριακή **31** Ιουλίου **1960** όπως είχαν προγραμματισθεί, αλλά από την εκλογή απουσίαζε το πάθος των προεδρικών ελογών. Αυτό ήταν δικαιολογημένο μια και δεν υπήρχαν ουσιαστικά αντίπαλοι.

Ετσι αναδείχθηκαν οι **30** υποψήφιοι του Πατριωτικού Μετώπου και οι **5** του ΑΚΕΛ ενώ απέτυχαν, όπως αναμενόταν, οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι.

Ετσι η Βουλή θα αποτελείτο από τους ακόλουθους:

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ: Γλαύκος Κληρίδης, Λέλλος Δημητριάδης, Χαρίδημος Χατζηχάρος, Νίκος Κόσης, Βάσος Λυσσαρίδης, Εζεκίας Παπαϊωάννου, Κωνσταντίνος (Τίτος) Φάνος, Μιχαλάκης Σαβίδης, Πέτρος Στυλιανού, Γεώργιος Τομπάζος, Ιωσήφ Γιαμάκης και Ανδρέας Ζιαρτίδης

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ: Νίκος Αγγελίδης, Κώστας Χριστοδουλίδης, Ανδρέας Καρσεράς, Χαμπής Μιχαηλίδης, Παύλος Παυλάκης, Γεώργιος Σάντης και Παναγιώτης Τουμαζής.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ: Αντιωνάκης Αναστασιάδης, Αιμίλιος Φράγκος, Στέλιος Μιχαηλίδης, Χριστόδουλος Μιχαηλίδης, Ανδρέας Παπαδόπουλος και Γιάγκος Ποταμίτης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ: Χρύσης Δημητριάδης, Γεώργιος Ιωαννίδης, Ηρόδοτος Νικολαΐδης και Πανίκος Σιβιτανίδης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ: Σταύρος Ποσκώτης, Γεώργιος Τζιρκώτης και Σωτηράκης Γιαννάκης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ: Φειδίας Παρασκευαΐδης και Ανδρέας Γιάγκου

ΤΟΥΡΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ: Ντενίς Μεχμέτ, Κεμάλ Ντερβίς, Ορχάν Ιμπραΐμ, Ριζά Χαλίτ Αλή, Σαμέτ Σελτσούκ Σιακίρ και Σουλεϊμάν Ουμίτ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ: Γκιουβενέρ Χασσάν, Ναμπί Νεμπίλ και Ναλμπάντογλου Μπουρχάν.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ: Ντερβίς Χουσεΐν και Ραμαντάν Τζεμί.

ΛΑΡΝΑΚΑ: Χουσεΐν Νετζέτ και Μουντερίσογλου Ορχάν.

ΠΑΦΟΣ: Αλτάϊ Αχμέτ Αζίζ και Σεμσεντίν Χαλίτ Κιαζίμ

ΚΕΡΥΝΕΙΑ: Μπερμπέρογλου Αχμέτ Μιθάτ.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Τα πλήρη αποτελέσματα των εκλογών έχουν ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:

Εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι **84.000**

ψήφισαν **54.854** ή ποσοστό **65,3%**

Αποχή **28.396** ή **34.7%**

Άκυρα ψηφοδέλτια **1083**

Ελαβαν:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ:

Ιωσήφ Γιαμάκης **30.932**

Δημητριάδης Λέλλος **31.300**

Κληρίδης Γλαύκος **31.831**

Κόσης Νίκος **31.350**

Λυσσαρίδης Βάσος **31.214**

Στυλιανού Σάββα Πέτρος **31.467**
Τομπάζος Γεώργιος **31.368**
Φάνος Κωνσταντίνος (Τίτος) **31.023**
Χατζηχάρος Ιωάννου Χαρίδημος **31.149**

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΑΚΕΛ:

Ζιαρτίδης Αβραάμ Ανδρέας **22.586**
Παπαϊωάννου Μιχαήλ Εζεκίας **22.346**

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ:**

Λάμπρου Ν. Ανδρέας **3.968**
Χριστοφόρου Γιαννάκης **3174**
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ
Σέπος Φιλίππου Λοΐζος (Ατοκιστής) **727**

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι **48,361**
ψήφισαν **35.807** ή ποσοστό **74%**
Αποχή **12.554** ή **26%**.
Ακυρα ψηφοδέλτια **458**

Ελαβαν:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Νίκος Αγγελίδης **20.549**
Ανδρέας Καρσεράς **20.179**
Πάυλος Παυλάκης **20.580**
Γεώργιος Σάντης **19.487**
Π. Τουμαζής **19.201**
Κώστας Χριστοδουλίδης **20.451**

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΑΚΕΛ

Χαμπής Μιχαηλίδης **15.396**
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ
Γ. Κουλουμπρίδης **3,478.**

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

Εγγεγραμμένοι **46.298**
ψήφισαν **29.995** ή **64.8%**

Αποχή **35.2%**

Ελαβαν:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Α. Αναστασιάδης **16.762**

Σ. Μιχαηλίδης **15.964**

Χρ. Μιχαηλίδης **16.190**

Α. Παπαδόπουλος **16.939**

Λεύκιος Ροδοσθένους **16.078**

Αιμίλιος Φράγκος **16.602**

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΑΚΕΛ

Γιάγκος Ποταμίτης **13.669**

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ (Σοσιαλιστικό Κόμμα)

Κ. Καραμάνος **2.827**

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι **23.307**

Ψήφισαν **9.590** ή ποσοστό **41.3%**

Αποχή **13.617** ή **58.7%**

Ακυρα ψηφοδέλτια **82**

Ελαβαν:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Σωτηράκης Γιαννάκης **8,481**

Σταύρος Ποσκώτης **7.996**

Γεώργιος Τζιρκώτης **8.464**

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ

Αλκης Δημητρίου **1.211**

Κώστας Μαραθεύτης **197**

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ

Εγγεγραμμένοι **14.444.**

Ψήφισαν **8.515** ή **59%**

Αποχή **6.275** ή **41%**

Ακυρα ψηφοδέλτια **11**

Ελαβαν:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Ανδρέας Γιάγκου **6,861**

Φεϊδίας Παρασκευαΐδης **6.662**

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Ντίνος Χαραλάμπους **1.826**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

Στην πρωτεύουσα Λευκωσία, περιλαμβανομένων και των προαστίων σε σύνολο **35.171** εγγεγραμμένων ψηφοφόρων ψήφισαν **19.239** και απέσχαν **15.932** ή **45.2%**.

Ο μεγαλύτερος αριθμός ψήφων στη Λευκωσία είναι του Πατριωτικού Μέτωπου **9.063** (Γλάυκος Κληρίδης) και του ΑΚΕΛ **9.435** (Ανδρέας Ζιαρτίδης).

Σε σύνολο **31.831** ψήφων τις οποίες συγκέντρωσε το Πατριωτικό Μέτωπο σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια Λευκωσίας οι **22.228** προερχονταν από την ύπαιθρο και οι υπόλοιπες **9.063** από την πόλη και τα προάστια Λευκωσίας.

Κατά τις προεδρικές εκλογές της **13ης** Δεκεμβρίου **1959** το Πατριωτικό Μέτωπο είχε πάρει εις μεν την ύπαιθρο Λευκωσίας **31.795** και στην πόλη και τα προάστια **17.342**.

Εξάλλου σε σύνολο **22.586** ψήφων, τις οποίες συγκέντρωσε ο συνδυασμός του ΑΚΕΛ σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια Λευκωσίας **15.151** προέρχονταν από την ύπαιθρο και οι υπόλοιπες **9,435** από την πόλη και τα προάστια Λευκωσίας.

Καά τις προεδρικές εκλογές το ΑΚΕΛ μαζί με τη Δημοκρατική Ένωση είχαν λάβει εις μεν την ύπαιθρο **12.901** ψήφους εις δε την πόλη και τα προάστια Λευκωσίας **12.602**.

Στην πόλη της Λεμεσού σε σύνολο **17.803** εγγεγραμμένους ψηφοφόρους ψήφισαν **10.188** και απέσχαν **7.615** ή **42.7%**.

Ο μεγαλύτερος ριθμός ψήφων τους οποίους συγκέντρωσαν ο μεν συνδυασμός του Πατριωτικού Μέτωπου είναι **4.252** (Αιμίλιος Φράγκος) ο δε υποψήφιος του ΑΚΕΛ Γιάγκος Ποταμίτης **6.125**.

Σε σύνολο **16.939** ψήφων, τις οποίες συγκέντρωσε το Πατριωτικό Μέτωπο σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια Λεμεσού οι **12.687** προέρχονταν από την ύπαιθρο και οι υπόλοιπες **4.252** από την πόλη Λεμεσού.

Κατά τις προεδρικές εκλογές το Πατριωτικό Μέτωπο είχε λάβει εις μεν την ύπαιθρο Λεμεσού **19.134** ψήφους εις δε την πόλη **8.309**.

Εξάλλου σε σύνολο **13.860** ψήφων τις οποίες συγκέντρωσε ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια Λεμεσού, οι **7.735** προέρχονταν από την ύπαιθρο και οι υπόλοιπες **6.125** από την πόλη Λεμεσού.

Κατά τις προεδρικές εκλογές το ΑΚΕΛ μαζί με την Δημοκρατική Ένωση είχαν λάβει εις μεν την ύπαιθρο Λεμεσού **6.855** εις δε την πόλη Λεμεσού **7.288**.

Στην Αμμόχωστο (Βαρώσι) σε σύνολο **12.587** εγγεγραμμένων ψηφοφόρων ψήφισαν **8.512** και απέσχαν **4.075** ή **32.4%**.

Ο μεγαλύτερος αριθμός ψήφων τους οποίους συγκέντρωσαν ο μεν συνδυασμός του Πατριωτικού Μετώπου είναι **3.315** (Πάυλος Παυλάκης) ο δε υποψήφιος του ΑΚΕΛ Χαμπής Μιχαηλίδης **5.161**.

Έτσι σε σύνολο **20.580** ψήφων τους οποίους συγκέντρωσε το Πατριωτικό Μέτωπο σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια Αμμοχώστου οι **17.265** προέρχονταν από την ύπαιθρο και οι υπόλοιπες **3.315** από την πόλη των Βαρωσίων.

Κατά τις προεδρικές εκλογές το Πατριωτικό Μέτωπο είχε λάβει εις μεν την ύπαιθρο **23.187** εις δε την πόλη Βαρωσίων **5.643**.

Εξάλλου σε σύνολο **15.396** ψήφους τις οποίες συγκέντρωσε ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ, οι **10.235** προέρχονταν από την ύπαιθρο και οι **5.161** από τα Βαρώσια.

Κατά τις προεδρικές εκλογές το ΑΚΕΛ μαζί με τη Δημοκρατική Ένωση είχε λάβει εις μεν την ύπαιθρο **10.016** εις δε την πόλη Βαρωσίων **5.849**

Στην πόλη της Λάρνακας σε σύνολο **7,750**-εγγεγραμμένων ψηφοφόρων ψήφισαν μόνο **2.480** και απέσχαν **5.270** ή **68%**.

Στην πόλη Κερύνειας σε σύνολο **1.290** εγγεγραμμένων ψηφοφόρων ψήφισαν **700** και απέσχαν **590**.

Ο υποψήφιος του Συνδέσμου Αγωνιστών Ντίνος Χαραλάμπους έλαβε πέραν των **500** ψήφων στην πόλη της Κερύνειας.

Τα αποτελέσματα των εκλογών χαρέτισαν ο Εζεκίας Παπαϊωάννου και ο Γλαύκος Κληρίδης.

Ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ είπe ότι το αποτέλεσμα αποτελούσε θρίαμβο της πολιτικής της ενότητας.

Το αποτέλεσμα, είπe, αποδεικνύει ακόμα ότι ο λαός επικροτεί αυτή την πολιτική σαν προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων του.

Εξάλλου ο Γλαύκος Κληρίδης είπe ότι το πρώτο συμπέρασμα από τις εκλογές είναι ότι τόσο το Πατριωτικό Μέτωπο όσο και το ΑΚΕΛ τήρησαν κατά γράμμα τη συμφωνία που είχαν μεταξύ τους.

Ο λαός καταδίκασε, είπe, την πρόθεση των Ανεξαρτήτων υποψηφίων να δημιουργήσουν εκλογικό σάλο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της αποχής, είπe ο Γλαύκος Κληρίδης, οφείλεται στο ότι πολλοί ψηφοφόροι, ιδιαίτερα των πόλεων, είχαν μεταβεί στην εξοχή και στο ότι οι αριστεροί ψηφοφόροι δεν μετέβησαν στις κάλπες όπου δεν υπήρχε αριστερός υποψήφιος, όπως άλλωστε προέβλεπε και η συμφωνία μεταξύ του Πατριωτικού Μετώπου και του ΑΚΕΛ.

Οι δυο ηγέτες είχαν κάθε λόγο να πανηγυρίζουν για την επιτυχία τους. Γιατί επέκειτο ακόμα μια εκλογική αναμέτρηση και έπρεπε η συμφωνία να τηρηθεί μέχρι το τέλος. Και η αναμέτρηση αυτή αφορούσε τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών της Κοινοτικής Βουλής.